

RIKSREVISIONEN

RiR 2006:6

Redovisning av myndigheters betalningsflöden

ISBN 91 7086 072 6

RiR 2006:6

Tryck: Riksdagstryckeriet, Stockholm 2006

Till regeringen
Finansdepartementet

Datum 2006-03-20
Dnr 39-2005-0217

Redovisning av myndigheters betalningsflöden

Riksrevisionen har granskat redovisningen av myndigheters betalningsflöden. Resultatet av granskningen redovisas i denna rapport.

Företrädare för Regeringskansliet och Ekonomistyrningsverket har fått tillfälle att faktagranska och lämna synpunkter på utkast till slutrapport.

I enlighet med 9 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. överlämnas rapporten till regeringen. Rapporten överlämnas samtidigt till Riksrevisionens styrelse.

Rapporten innehåller slutsatser och rekommendationer som avser regeringen och Ekonomistyrningsverket. Rapporten överlämnas därför även till Ekonomistyrningsverket.

Riksrevisor *Lennart Grufberg* har beslutat i detta ärende. Revisionsledare *Börje Nieroth* har varit föredragande. Biträdande revisionschef *Christina Fröderberg* och revisionsledare *Tina J Nilsson* har medverkat i den slutliga handläggningen.

Lennart Grufberg

Börje Nieroth

För kännedom
Ekonomistyrningsverket (ESV)

Innehåll

Sammanfattning	7
1 Inledning	9
1.1 Räntekontomodellen – bakgrund och syfte	9
1.2 Problembeskrivning	10
1.3 Revisionsfrågor	10
1.4 Bedömningsgrund	11
1.5 Vad är avräkning med statsverket?	12
1.6 Metod	13
2 Vissa brister i myndigheternas interna kontroll över betalningsflödena	15
2.1 Myndigheternas kunskap om regelverket och dess tillämpning	15
2.2 Myndigheternas förebyggande kontroller	16
2.3 Myndigheternas upptäckande och korrigerande kontroller	17
2.4 Myndigheternas rutiner i samband med bokslut	17
2.5 Sammanfattande bedömning av myndigheternas interna kontroll	18
3 Ekonomistyrningsverket har inte gjort några generella insatser avseende avräkning med statsverket	19
3.1 ESV:s syn på räntekontomodellen och dess effekter	19
3.2 Balansposten Avräkning med statsverket är pedagogiskt svårförklarad	20
3.3 Tillämpningen av regelverket är inte entydigt	20
4 Regeringen har inte gjort några särskilda insatser vad gäller avräkning med statsverket	23
4.1 Finansdepartementets syn på räntekontomodellen och dess effekter	23
4.2 Finansdepartementet ser inga specifika behov av insatser angående myndigheternas hantering av SCR	23
5 Riksrevisionens slutsatser	25
6 Riksrevisionens rekommendationer	27
Referenser	29
Bilaga 1 Ordlista	31
Bilaga 2 Riksrevisionens granskningsprogram	33

Sammanfattning

Riksrevisionens granskning visar att det finns brister i myndigheternas tillämpning av regelverket för avräkning med statsverket. Cirka 40 procent av de 109 myndigheter med dubbla betalningsflöden som Riksrevisionen granskat, bedömdes inte ha rutiner för att stämma av hela balanspostens saldo. Flera av dessa är stora myndigheter, exempelvis Arbetsmarknadsverket, Statens jordbruksverk, Sida och Försvarsmakten. Några myndigheter hade vare sig rutiner eller kunskap för att stämma av avräkningen med statsverket.

Riksrevisionen bedömer att det finns en risk för att myndigheterna kan utnyttja statsverkets checkräkning på ett felaktigt sätt om inte regeringen och ESV tydliggör tillämpningen av regelverket för myndigheterna. En felaktig användning av räntekontot kan leda till att myndigheterna tillgodogör sig ränteintäkter på medel som inte är avsedda för den egna verksamheten. Det kan också innebära det motsatta, dvs. att myndigheterna går miste om ränteintäkter.

Riksrevisionen menar därför att ESV inte gjort tillräckligt för att tydliggöra regelverket för avräkning med statsverket och dess tillämpning för myndigheterna. ESV har i nuläget inte några planer på att uppdatera myndighetshandledningen för avräkning med statsverket. Detta trots att myndigheterna använder skilda rutiner för avstämning. ESV har dock fört diskussioner om att dela upp balansposten för att göra redovisningen tydligare och mer pedagogisk.

Riksrevisionen anser också att regeringens insatser varit otillräckliga när det gäller att tydliggöra regelverket och dess tillämpning. Finansdepartementet menar att en del av de problem och brister som är kopplade till avräkningen med statsverket kan lösas genom ESV:s uppdrag i regleringsbrevet 2006. I uppdraget sägs dock inget som särskilt gäller betalningsvägarna. Riksrevisionens slutsats är därför att ESV:s uppdrag inte löser de specifika problem som rör avräkningen med statsverket.

1 Inledning

1.1 Räntekontomodellen – bakgrund och syfte

Modellen med räntekonto infördes år 1993 efter riksdagens beslut. Räntekontomodellen ingick som en del i regeringens arbete med att förbättra kassahållningen i staten. Räntekontomodellen var också en förutsättning för att införa en rutin med lånefinansiering av anläggningstillgångar.

Syftet med modellen är att öka kostnadsmedvetandet hos myndigheterna genom att tydliggöra räntekostnaderna för myndigheterna samt så långt möjligt redovisa kostnader där de uppstår. Räntekontomodellen innebär i huvudsak att de statliga myndigheternas betalningar i den egna verksamheten eller förvaltningsverksamheten hanteras i ett räntebelagt flöde. Betalningar för transfereringar och uppbörd hanteras i ett annat betalningsflöde direkt mot statsverkets checkräkning (SCR). För staten som helhet kan detta medföra att det totala upplåningsbehovet och räntekostnaderna minskar.¹

Riksrevisionsverket (RRV) och Riksgäldskontoret (RGK) fick år 1993 i uppdrag av regeringen att genomföra ett generellt system för räntebeläggning av statliga medelsflöden och utreda vissa frågor kring detta. I slutrapporten pekade RRV och RGK på några kvarstående problem i modellen. Problemen var bl.a. att myndigheter med dubbla betalningsflöden kan betala i fel flöde och att modellen generellt kan antas medföra en ökad administration för dessa myndigheter, särskilt om det saknas separata rutiner för respektive flöde.

Av rapporten framgick också att länsstyrelserna hade haft vissa problem att avgöra vilka medel som ska vara räntebelagda. I rapporten drog RRV och RGK även slutsatsen att räntekontomodellen "gett en positiv men ändå ganska liten effekt på statsfinanserna".² Som anledning till att effekten på statsbudgeten blivit så liten angavs i rapporten att myndigheterna helt får disponera ränteinkomsterna och att räntesatsen i modellen ligger på samma nivå som räntan för statsupplåningen.

RRV och RGK fick år 1996 ytterligare ett uppdrag. I detta uppdrag ingick att göra en översyn av räntekontomodellen och komma med förslag till förändringar av modellen som bättre tillgodosåg de statsfinansiella effekterna. I rapporten konstaterade RRV och RGK att räntebeläggningsen i kombination

¹ Räntekonto – en informationsskrift om räntebeläggning av myndighetens medel, s. 3. Riksrevisionsverket och Riksgäldskontoret 1993.

² Generell räntebeläggning av statliga medelsflöden, s. 17. Rapport från Riksrevisionsverket och Riksgäldskontoret.

med ramanslag haft övervägande positiva effekter.³ RRV och RGK konstaterade också att relativt stora anslagssparanden fanns för många myndigheter. En begränsning av den del av anslagssparandet som får disponeras till 3 procent av tilldelat belopp har därefter införts i 11 § anslagsförordningen.

1.2 Problembeskrivning

Vid tidigare års granskningar har Riksrevisionen konstaterat brister i den interna kontrollen vid myndigheter som har dubbla betalningsflöden. Fler-talet av dessa är större myndigheter och myndigheter som hanterar flera anslag och bidragsmedel, bl.a. Försvarsmakten, Polisväsendet, Statens jordbruksverk och några länsstyrelser. Vid granskningen av Försvarsmaktens årsredovisning för 2003 konstaterades att det fanns en differens om ca 758 mnkr på balansposten Avräkning med statsverket. I polisens årsredovisning 2003 var differensen 83 mnkr. Myndigheter som fått påpekande från revisionen eller själva upptäckt brister i sina rutiner har i regel åtgärdat bristerna eller påbörjat ett arbete med att förbättra sina rutiner.

Enligt 13 § kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) ska räntekontot användas för medel som myndigheten disponerar i sin egen verksamhet. Svårigheter kan uppstå vid tillämpningen av denna paragraf för de myndigheter som erhåller externa medel som i vissa fall delvis ska användas för bidrag och delvis för kostnader i den egna verksamheten. Detta gäller bl.a. för länsstyrelserna som hanterar externa medel från flera myndigheter och där gränsdragning mellan vad som ska användas för olika ändamål kan vara svår.

1.3 Revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att analysera om myndigheterna följer regelverket för avräkning med statsverket med avseende på räntekontorutinerna och vad regeringen och Ekonomistyrningsverket gjort för att regelverket ska följas. Delfrågor är:

- Har myndigheterna god intern kontroll i rutinerna för avstämning och specifikation av balansposten Avräkning med statsverket?
- Är regelverket tydligt vad gäller vilka betalningsflöden som ska användas?

³ Uppföljning av räntekontomodellen. RRV 1996:45.

- Har Ekonomistyrningsverket (ESV) i tillräcklig omfattning tydliggjort regelverket för myndigheterna? Hur har ESV definierat transferering/ bidrag respektive förvaltningskostnader?
- Har regeringen gjort tillräckligt för att regelverket ska följas? Vilket uppdrag har regeringen gett ESV?
- Vilka är konsekvenserna av den nuvarande ordningen?

1.4 Bedömningsgrund

Användningen av statsverkets checkräkning (SCR) och räntekonto regleras i 21–27 §§ anslagsförordningen (1996:1189) och i 13–15 §§ kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188). I förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 7 kap. finns bestämmelser om redovisning av tillgodo-havande på räntekonto och avräkning med statsverket.

Enligt grundreglerna i 21–22 §§ anslagsförordningen betalas medel för ett anslag som ska tillföras en myndighets räntekonto ut från SCR och sätts in på myndighetens räntekonto den 25 i månaden. Betalningarna verkställs av Riksgäldskontoret (RGK).

Enligt 27 § anslagsförordningen får en myndighet utnyttja statsverkets checkräkning för de betalningar som inte ska tillgodoföras myndighetens räntekonto. Av föreskrifterna till denna paragraf framgår att betalning som skett till eller från fel betalningsflöde ska rättas genom betalning mellan betalningsflödena. Behöver en myndighet göra en utbetalning som avser utgift som delvis är räntebelagd och delvis icke räntebelagd ska betalning ske från räntekontot. Därefter ska korrigerig mellan betalningsflödena ske genom betalning från SCR till räntekontot.

Enligt 13 § kapitalförsörjningsförordningen ska en myndighet som har tilldelats ett räntekonto använda detta konto för de medel som myndigheten disponerar i sin verksamhet. Vilka anslagsmedel som ska hanteras i räntebelagt betalningsflöde framgår av myndighetens regleringsbrev. Av ESV:s föreskrifter till denna paragraf framgår att de myndigheter som har ett räntekonto ska tillföra räntekontot alla inbetalningar avseende sådana avgifter, bidrag och andra likvida medel som myndigheten själv disponerar för egen verksamhet.

Av verksförordningen⁴ framgår att myndighetscheferna har ett ansvar för att verksamheten bedrivs med god intern kontroll. Riksrevisionen har i sin granskning bedömt om myndigheter med dubbla betalningsflödena har en god intern kontroll över betalningsflödena. Riksrevisionen utgår från ett

⁴ 7 § verksförordningen (1995:1322).

perspektiv⁵ som innebär att intern kontroll bör ses som en integrerad del av ledningens styrning av verksamheten och ska omfatta alla de väsentliga aktiviteter som har en direkt eller indirekt betydelse för att fullgöra förvaltningsuppgifterna.

För att ha *en god intern kontroll* över betalningsflödena bör myndigheterna ha rutiner som gör att

- in- och utbetalningar så långt är möjligt hanteras i rätt betalningsflöde från början,
- redovisning sker mot rätt anslag eller annan finansieringskälla och rätt inkomsttitel,
- betalningar som skett i fel flöde korrigeras.

Myndigheterna bör också ha rutiner som gör att fel upptäcks och korrigeras t.ex. genom månatliga avstämningar och justeringar mellan betalningsflödena. I samband med att delårsrapport och årsredovisning upprättas bör saldot på balansposten stämmas av och specificeras i olika delposter.

1.5 Vad är avräkning med statsverket?

Avräkning med statsverket redovisas i myndigheternas balansräkningar och omfattar avräkning mot statsbudgeten samt avräkning mot statsverkets checkräkning (SCR). I avräkningen mot statsbudgeten ingår avräkning mot anslag och inkomstitlar. Avräkning mot SCR visar hur mycket medel en myndighet betalat in till eller ut från SCR genom de betalningskonton som myndigheten disponerar och som kan vara indirekt eller direkt anslutna till SCR respektive medel som Riksgäldskontoret betalar mellan SCR och myndigheten.

När anslagsmedel betalas ut i tolfedelar och tillförs myndighetens räntekonto uppstår en skuld mot statsverket hos myndigheten som sedan elimineras efterhand som utgifter avräknas mot anslaget. För anslag som betalas direkt från bank- eller girokonto knutet till SCR uppstår en fordran mot statsverket vid anslagsavräkningen som regleras när medel tillförs myndighetens betalkonto från SCR. Balansposten Avräkning med statsverket påverkas således genom att avräkning mot anslag och inkomstitlar inte sker samtidigt som utbetalning eller inbetalning utan att det uppstår en skuld eller fordran mot statsverket.

En myndighet kan ha betalningar i enbart räntebelagt eller icke räntebelagt betalningsflöde eller dubbla betalningsflöden. Det senare är vanligt

⁵ COSO-perspektivet.

för myndigheter som utöver förvaltningsanslaget har tilldelats anslag för transfereringar eller uppbär avgifter som inte disponeras av myndigheten utan ska inbetalas mot inkomsttitel på statsbudgeten.

För en närmare beskrivning av begrepp som används i rapporten, se bilaga 1.

1.6 Metod

Riksrevisionen har i samband med granskning av årsredovisningarna för år 2004 gjort en fördjupad granskning av 109 myndigheter som har dubbla betalningsflöden. Riksrevisionen har utifrån ett granskningsprogram ställt frågor till dessa myndigheter om bl.a. riskbedömning, förebyggande kontroller, upptäckande och korrigerande kontroller och rutiner i samband med bokslut (se bilaga 2). Utifrån svaren från myndigheterna har revisionen gjort en sammanfattande bedömning av myndighetens kontroll av balansposten.

Granskningen har kompletterats med en genomgång av bakgrunden till införandet av räntekontomodellen år 1993 samt syftet med denna modell. Intervjuer har genomförts vid Finansdepartementets budgetavdelning och Ekonomistyrningsverket (ESV).

2 Vissa brister i myndigheternas interna kontroll över betalningsflödena

Sammanfattning

Riksrevisionens granskning av 109 myndigheter som har dubbla betalningsflöden visar att merparten av myndigheterna – ca 70 procent – bedömer att regelverket är tydligt. Samtidigt framgår att ett flertal myndigheter inte har full kunskap om hur regelverket ska tillämpas och att många myndigheter anlitar konsult hjälp för att utarbeta rutiner och göra avstämningar av avräkningen med statsverket. Cirka 40 procent av de granskade myndigheterna bedöms av Riksrevisionen inte ha rutiner för att stämma av hela balanspostens saldo. Flera av dessa är stora myndigheter.

2.1 Myndigheternas kunskap om regelverket och dess tillämpning

Av Riksrevisionens granskning av 109 myndigheter som har dubbla betalningsflöden framgår att ca 70 procent av myndigheterna bedömer att regelverket för avräkning med statsverket är tydligt. I regleringsbrev anges vilka anslag eller anslagsposter som utbetalas till myndighetens räntekonto. Utgifter för övriga anslag betalas från SCR.

Drygt 60 procent av myndigheterna känner till hur avstämningen av balansposten Avräkning med statsverket ska göras. Flera av dessa myndigheter anlitar dock hjälp av redovisningskonsult, bl.a. från Kammarkollegiet, för att utföra avstämningarna eller utarbeta rutiner för detta. Avstämningen bedöms som komplicerad och tidskrävande, vilket också gör att den blir kostnadskrävande och ineffektiv för myndigheterna. Svårigheten ligger ofta i att identifiera de transaktioner som påverkar avräkningen med statsverket och bedöma hur de påverkat avräkningens saldo. Flera myndigheter efterfrågar utbildning och bättre handledningar från ESV.

Länsstyrelserna visar tydliga avvikelser från övriga myndigheter när det gäller bedömning av regelverket och kunskap om hur avräkningen med statsverket ska stämmas av. Hälften av länsstyrelserna anser att regelverket är otydligt, vilket kan jämföras med 30 procent för samtliga myndigheter. Kunskapen om hur posten ska stämmas av är också lägre hos länsstyrelserna. Orsaken till detta är troligen att länsstyrelserna hanterar flera anslag och externa medel för olika ändamål, vilket komplicerar avstämningen.

2.2 Myndigheternas förebyggande kontroller

Med förebyggande kontroller avses att myndigheten har goda rutiner som gör att in- och utbetalningar hanteras i rätt betalningsflöde från början och att redovisning sker mot rätt anslag, inkomsttitel eller annan finansieringskälla. Myndigheten ska också ha rutiner för att göra rättelser mellan betalningsflödena och rutiner för att i förekommande fall återbetala anslagsmedel.

De granskade myndigheterna har i de flesta fall rutiner för att inbetalningar och utbetalningar ska hanteras i rätt betalningsflöde från början. För ca 75 procent av de granskade myndigheterna har revisionen bedömt rutinerna som goda eller tillfredsställande. Brister förekommer i en del fall genom att rutinerna inte är dokumenterade. Ett fåtal myndigheter har bedömts helt sakna rutiner för förebyggande kontroller av betalningsvägarna, exempelvis Statens räddningsverk, Sametinget och Länsstyrelsen Gotlands län.

När det gäller myndigheternas löpande rutiner för att in- och utbetalningar hanteras i rätt betalningsflöden använder myndigheterna olika metoder och rutiner. Exempelvis har Arbetsmarknadsverket en rutin för avstämning mellan betalningsflöde och finansieringskälla genom att leverantörsfakturorna kodas mot visst betalningsflöde som sedan stäms av mot koden för finansiering. Banverket har en rutin där de olika lokala enheterna inom verket använder räntekontorutiner och huvudkontoret i efterhand kontrollerar vilka betalningar som ska betalas från SCR och gör justeringar mellan betalningsvägarna. Flera myndigheter beskriver att manuella kontroller görs dagligen eller månadsvis. Naturvårdsverket uppger t.ex. att kontroll av betalningsvägarna görs dagligen och att fem till tio fel upptäcks per månad. Hur ofta kontroller görs beror bl.a. på hur många betalningstransaktioner myndigheten har.

Nutek tillämpar en förenklad räntekontorutin som innebär att samtliga betalningar går genom SCR och att en justering mellan betalningsvägarna sedan görs månadsvis. Myndigheter i allmänhet tillämpar det omvända förhållandet t.ex. när det gäller lönekostnader som betalas ut genom räntekontorutinen och sedan justeras månadsvis genom betalning från SCR till räntekontot. Regeringskansliet och Skogsstyrelsen har t.ex. sådana rutiner där lönekostnaderna betalas från räntekontot och sedan korrigeras månadsvis med betalningar mellan SCR och räntekontot. Problem uppstår när fakturor ska delas mellan olika finansieringskällor som har skilda betalningsflöden. Sveriges geologiska undersökning (SGU) tillämpar t.ex. en metod där det största delbeloppet får styra vilken betalningsväg som ska användas, och sedan görs en korrigerande mellan betalningsflödena.

Sida tillämpar en speciell modell för att skapa rätt fördelning mellan betalningsflödena. Vissa av Sidas personalkostnader är hänförliga till transfereringar och ska betalas genom SCR. Sida har också ett stort antal

fakturor som ska fördelas mellan betalningsflödena. För att hantera detta gör Sida en schablonmässig utbetalning genom SCR. Fördelningen mellan betalningsflöde görs sedan när utfallet kan hämtas från ekonomisystemet. Sida har genom särskilt beslut rätt att hantera betalningarna enligt denna metod.

Genomgående för de rutiner som beskrivs är att systemet med skilda betalningsflöden kräver omfattande manuella kontroller och korrigeringar mellan betalningsflödena. Detta innebär också en risk för felaktig användning av de olika betalningsflödena.

Myndigheterna bedöms i flertalet fall ha goda eller tillfredsställande rutiner som säkerställer att redovisning sker mot rätt anslag, inkomstittel eller annan finansieringskälla. Rutinerna för dessa kontroller sammanfaller ofta med kontrollen av betalningsvägen. Även rutinerna för att göra korrigeringar mellan betalningsvägarna bedöms som goda eller tillfredsställande. Flera myndigheter tycks ha sett över och förbättrat rutinerna för korrigeringar mellan betalningsvägarna sedan revisionen konstaterat brister och avräkningen med statsverket fått ökad uppmärksamhet.

2.3 Myndigheternas upptäckande och korrigerande kontroller

Granskningen av myndigheternas rutiner för att upptäcka om betalningar hanterats i fel flöde och korrigerade dem visar att 75 procent av myndigheterna har goda eller tillfredsställande rutiner. Vissa myndigheter har uppgett att nya rutiner kommer att införas. Myndigheterna gör i regel månatliga avstämningar och i förekommande fall korrigeringar mellan betalningsvägarna.

2.4 Myndigheternas rutiner i samband med bokslut

Vid bokslutet ska myndigheterna enligt 20 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring specificera de belopp som ingår i respektive balanspost om inte postens sammansättning klart framgår av bokföringen i övrigt. Enligt ESV:s allmänna råd till denna paragraf är syftet med specifikationerna att balansräkningens poster i årsredovisningen härleds till bokföringens konton samt att värdering och avstämning av konton verifieras. För att upprätta en specifikation och avstämning av balansposten Avräkningen med statsverket krävs att myndigheterna har kunskap om hur olika konton påverkar avräkningen. Cirka 70 procent av myndigheterna har uppgett att de känner till detta. Det är dock en mindre del, cirka hälften av de granskade myndigheterna, som upprättar en fullständig specifikation över posten. Övriga myndigheter specificerar endast de konton som ingår i posten i den

not som är en obligatorisk tilläggsupplysning till balansräkningen. Denna specifikation ger emellertid inte någon kontroll av postens riktighet. Flera myndigheter har uppgett att redovisningskonsult anlitas för avstämning och specifikation av posten.

Lite drygt hälften av myndigheterna uppger att de utreder och åtgärdar konstaterade differenser. Detta görs i regel löpande och ofta månadsvis. Revisionen har tidigare konstaterat brister i Rikspolisstyrelsens rutiner för avstämning av avräkning med statsverket. Rikspolisstyrelsen har nu utrett och korrigerat differenserna. Statens jordbruksverk har anlitat konsulthjälp och Försvarsmakten har uppgett att de kommer att skaffa den kunskap som krävs. Några länsstyrelser, Post- och telestyrelsen, Statens konstråd, Socialstyrelsen m.fl. uppger också att konsulthjälp har anlitats eller kommer att anlitas. Vid några myndigheter, bl.a. Konkursverket, Konsumentverket och Statens skolverk, fanns äldre outredda differenser som har kvarstått under längre tid och kan vara svåra och resurskrävande att reda ut.

Granskningen visar att arbetet med att utreda och korrigera differenser mellan betalningsvägarna är komplicerat och resurskrävande för myndigheterna. Även större myndigheter med ekonomiadministrativ kompetens anlitar i flera fall konsulthjälp.

2.5 Sammanfattande bedömning av myndigheternas interna kontroll

Riksrevisionen har gjort en sammanfattande bedömning av om myndigheten hade rutiner där hela balanspostens saldo stämde av och om myndigheten hade kännedom om hur stort saldot bör vara. För ca 60 procent av myndigheterna gjorde Riksrevisionen bedömningen att myndigheten hade sådana rutiner för att stämma av hela postens saldo. För länsstyrelserna var siffran högre – ca 75 procent. Det var dock endast ca 50 procent av myndigheterna som visste hur stort saldot borde vara.

Riksrevisionen bedömde att ett 30-tal myndigheter inte har rutiner för att stämma av hela balanspostens saldo. Bland dessa finns flera stora myndigheter: Arbetsmarknadsverket, Naturvårdsverket, Regeringskansliet, Riksgäldskontoret, Statens jordbruksverk, Sida och Försvarsmakten. Ett flertal myndigheter gör löpande avstämningar av in- och utbetalningar men däremot inte någon analys eller avstämning av balanspostens saldo. Några myndigheter har varken rutiner eller kunskap för att stämma av avräkning med statsverket. Vissa myndigheter menar att de inte har rätt kompetens för att göra bedömningar av rimligheten i saldots storlek och efterlyser utbildning för att kunna stämma av posten bättre. Flera myndigheter ska anlita konsulthjälp för att utarbeta rutiner och göra avstämningar av posten.

3 Ekonomistyrningsverket har inte gjort några generella insatser avseende avräkning med statsverket

Sammanfattning

Ekonomistyrningsverket (ESV) uppger att vissa myndigheter har svårigheter att förstå innebörden av posten Avräkning med statsverket. Regelverkets tillämpning är inte helt entydigt när det gäller vilka medel som ska hanteras i räntebelagt betalningsflöde och i vilka fall myndigheterna har rätt att betala direkt från SCR. ESV har i nuläget inga planer på att uppdatera myndighetshandledningen för avräkning med statsverket. Däremot övervägs att utveckla redovisningen av posten genom en uppdelning i dess beståndsdelar i avsikt att göra innebörden tydlig. Diskussioner förs också om att ändra i regelverket när det gäller rätten att avräkna mot statsverkets checkräkning.

3.1 ESV:s syn på räntekontomodellen och dess effekter

Ekonomistyrningsverket (ESV) är central förvaltningsmyndighet för ekonomistyrning av statlig verksamhet. Enligt instruktionen (SFS 2003:884) ska ESV utveckla och förvalta regelverk och metoder för en ändamålsenlig ekonomisk styrning på alla nivåer inom staten. Vidare ska ESV bl.a. ansvara för statsredovisningen och utveckla god redovisningssed i staten.

ESV har inte gjort någon egen utvärdering av räntekontomodellen och har inte heller fått något uppdrag från regeringen att göra någon utvärdering. Enligt företrädare för ESV har räntekontomodellen skapat ett kostnadsmedvetande hos myndigheterna. Utbetalningar sker numera i högre grad i anslutning till förfallodagen, och systemen för bevakning av förfallodag har förbättrats. Innan systemet med räntekontomodell infördes gällde att staten skulle vara en god betalare och betala fakturor direkt när de inkom till myndigheten.

Effekterna på statsbudgeten går enligt företrädarna för ESV inte att beräkna. Effekterna ligger snarare på myndighetsnivå och innebär att myndigheterna kan producera mer verksamhet.

Sammantaget menar företrädarna för ESV att räntekontomodellen fungerat bra.

3.2 Balansposten Avräkning med statsverket är pedagogiskt svårförklarad

Företrädare för ESV har i intervjuer uppgett att vissa myndigheter har svårigheter att redovisa och stämma av posten Avräkning med statsverket. I grunden anser företrädare för ESV att principen är enkel – den är ett saldo av de fordringar och skulder en myndighet har gentemot staten. Statsverket blir en motpart på myndighetsnivån. Samtidigt menar ESV att posten i praktiken kan vara svår att förklara pedagogiskt för myndigheterna. En bidragande orsak kan vara att många myndigheter använder automatiska konteringar (s.k. triggrar) i sitt redovisningssystem. Sedan dessa införts har på flera håll ny personal tillkommit som inte har satt sig in i principerna bakom redovisningen. I stället har posten uppfattats som en post som uppkommer automatiskt i redovisningssystemet.

ESV:s handledning för avräkning med statsverket anses visserligen i några avseenden vara föråldrad, men ESV har för närvarande inga planer på att aktualisera handledningen. Däremot övervägs att utveckla redovisningen av posten genom en uppdelning i dess beståndsdelar i avsikt att göra innebörden tydlig. I detta sammanhang kommer verket enligt uppgift att utarbeta en ny handledning eller annat informationsmaterial.

De vanligaste frågeställningarna som ESV på senare tid fått från myndigheterna, bl.a. som en följd av Riksrevisionens granskningar, vad avser avräkning med statsverket gäller de ingångsvärden som lades fast när räntekontomodellen infördes. I efterhand har det konstaterats att det finns fel i dessa beräkningar. En del av de fel som finns i dag på myndigheterna härrör från de felaktigt beräknade ingångsvärdena.

ESV anser att avstämning av avräkningen med statsverket inte behöver medföra så stora problem om det sker en månadsvis avstämning och korrigering mellan betalningsflödena. De problem som nu förekommer på vissa myndigheter beror enligt ESV mer på att avstämnings- och korrigeringar inte skett fortlöpande utan att fel därför har ackumulerats.

3.3 Tillämpningen av regelverket är inte entydigt

Regelverkets tillämpning är inte helt entydigt när det gäller vilka medel som ska hanteras i räntebelagt betalningsflöde och i vilka fall myndigheterna har rätt att avräkna direkt mot SCR. Det gäller t.ex. för externa medel som helt eller delvis ska användas i egen verksamhet eller för transfereringar. Reglerna i sig är dock tydliga.

ESV har inte undersökt myndigheternas regelefterlevnad. Frågor kring avräkning mot SCR och räntekonto ingår heller inte i den ekonomiadministrativa värderingen. Det pågår också ett arbete med att ändra reglerna när

det gäller rätten att använda SCR. Detta är föranlett av bl.a. en ökad användning av bidragsbetalningar mellan myndigheter.

Enligt 13 § kapitalförsörjningsförordningen ska de myndigheter som tilldelats ett räntekonto använda detta för de medel som disponeras i egen verksamhet. Räntekontot ska också tillföras alla avgifter, bidrag m.m. som myndigheten får disponera eller använda för speciella projekt. Enligt ESV finns det undantag från denna regel. Det förekommer att myndigheter får använda viss del av s.k. sakanslag (dvs. anslag för transfereringar) för förvaltningskostnader (dvs. kostnader i myndighetens egen verksamhet). Dessa anslag betalas från SCR. Vid utbetalning av t.ex. löner sker denna från räntebelagt flöde och en justering görs i efterhand mellan betalningsflödena. I andra fall betalar en myndighet bidrag vidare till en annan myndighet som i sin tur använder bidragen till mottagare främst utom staten. Ibland kan den mottagande myndigheten vara berättigad att använda sådana medel också i sin egen verksamhet. I dessa sammanhang kan problem uppkomma med att hantera medlen i rätt flöde.

År 2004 infördes Hermes som ett gemensamt informationssystem för Regeringskansliet och myndigheterna. Systemet ger stöd i arbetet med budget, uppföljning och utvärdering av statens olika verksamheter. Den rätt som myndigheterna tidigare hade att i vissa fall fördela dispositionsrätt till medel från ett anslag som myndigheten disponerade till en annan myndighet kan inte hanteras i systemet. Detta är medvetet genomfört i systemuppbyggnaden eftersom fördelningsmöjligheten hade skapat hanteringsproblem i vissa fall. I stället för att fördela anslag från myndigheten lämnar myndigheten bidrag som ibland rekvideras och ibland utbetalas utan rekvisitionsförfarande enligt anvisningar i regleringsbrev. En följd av att myndigheterna inte kan fördela medel kan bli att den bidragsgivande myndigheten betalar ut medel och avräknar anslag. Anslaget redovisas sedan som förbrukat medan den mottagande myndigheten kan ha viss del oförbrukat och redovisat som oförbrukade bidrag i balansräkningen. En konsekvens av detta är att medel redovisas som förbrukade för viss verksamhet hos en myndighet trots att verksamheten inte är genomförd vid den bidragsmottagande myndigheten.

Länsstyrelserna har ställt en fråga till ESV om utnyttjande av SCR vid utbetalning av bidrag från anslag som disponeras av annan myndighet och där utbetalning till länsstyrelsen sker i efterskott. ESV har föreslagit att länsstyrelserna ska begära regeringens medgivande att använda SCR för utbetalning av bidragen i fråga. Denna fråga kommer att diskuteras vidare inom ESV och kan eventuellt komma att leda till ändringar i reglerna. ESV bedömer att det är lämpligare att ändra i de generella reglerna så att myndigheterna ges rätt att använda SCR i dessa fall i stället för att behöva ange detta i regleringsbrev för berörda myndigheter.

Det planeras också, som redan nämnts, ett arbete inom ESV som utgår från ett förslag på en uppdelning av posten Avräkning mot statsverket så att avräkningen mot anslag respektive inkomsttitlar och betalningar samt övriga fordringar och skulder mot statsverket särredovisas under olika poster i balansräkningen. Härigenom skulle innebörden i den nuvarande posten kunna tydliggöras, vilket ökar begripligheten för såväl myndigheterna som mottagarna av årsredovisningen.

I ESV:s allmänna råd till 4 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag anges definitioner av uppbörd och transfereringar. Bidrag kännetecknas enligt denna definition av att bidragsgivaren inte får någon motprestation. Oklarheter kan ibland uppstå om kostnader ska klassificeras som verksamhetskostnader eller transfereringar. Detta gäller främst när ett bidrag betalas ut som alternativ till att myndigheten genomför verksamhet i egen regi. Vid oklarheter är det klassificeringen enligt nationalräkenskaperna som får styra. ESV ger myndigheterna råd om klassificeringar i redovisningen i sådana fall.

Begreppet sakanslag används ofta för anslag, vanligen sådana som är avsedda för transfereringar. Någon definition av sakanslag finns inte. Det är heller inget begrepp som används i regelverket.

Det finns heller ingen officiell definition av förvaltningskostnader och förvaltningsanslag. Enligt ESV kan begreppet förvaltningskostnader användas på olika sätt i olika sammanhang. Ibland används det synonymt med administrationskostnader medan det i allmänhet uppfattas bestå av två komponenter, dels administrationskostnader, dels kostnader för myndighetens egen verksamhet. Eftersom begreppet kopplas till anslag blir det den anslagsfinansierade verksamheten hos myndigheten som kommer att täckas av begreppet. Detta kan inkludera verksamheter som tillsyn, bidragsgivning, utbildning m.m. som kan kopplas till en slutprestation.

4 Regeringen har inte gjort några särskilda insatser vad gäller avräkning med statsverket

Sammanfattning

Finansdepartementet ser inga behov av förändringar i regelverket specifikt utifrån räntekontomodellen och avräkningen med statsverket. I regleringsbrevet för år 2006 har ESV dock fått i uppdrag att analysera behov av och möjligheter att anpassa regelverket inom ekonomistyrningsområdet till vad som är rationellt för olika verksamheter och myndigheter. Detta kan delvis komma att beröra avräkningen med statsverket.

4.1 Finansdepartementets syn på räntekontomodellen och dess effekter

Enligt företrädare för Finansdepartementet var syftet med införandet av räntekontomodellen att ge myndigheterna incitament till god kassahållning. Räntekontomodellen infördes i ett läge med ansträngda statsfinanser. Vilka makroekonomiska effekter man faktiskt förväntade sig att uppnå med modellen var dock mer oklart, enligt dessa företrädare.

Det är i dag svårt att se hur man skulle kunna mäta de makroekonomiska effekter som uppnåtts med modellen. Däremot kan effekter för de enskilda myndigheterna mätas av ESV genom det ekonomiadministrativa värdet (EA-värdet). Hur starka incitament till god kassahållning som modellen har gett i praktiken för de enskilda myndigheterna är dock oklart.

Regeringen har inte utvärderat eller gett ESV i uppdrag att utvärdera räntekontomodellen och dess effekter. Regeringen har inte heller gett någon särskild åiterrapportering till riksdagen om effekter och konsekvenser av räntekontomodellen.

4.2 Finansdepartementet ser inga specifika behov av insatser angående myndigheternas hantering av SCR

Regeringen har inte gett några specifika uppdrag till ESV avseende räntekontomodellen och avräkning med statsverket. ESV har tagit upp problemet med myndigheter med dubbla betalningsflöden som ett problem, men inte

framfört något samlat förslag eller underlag till Finansdepartementet i frågan.

I regleringsbrevet för år 2006 har ESV fått i uppdrag att analysera behov av och möjligheter att anpassa regelverket inom ekonomistyrningsområdet till vad som är rationellt för olika verksamheter och myndigheter. Därmed kan även reglerna för avräkning med statsverket för myndigheter av olika storlek komma att prövas.

När det gäller regelverket menar företrädare för Finansdepartementet att det kan finnas anledning att se över kapitalförsörjningsförordningen. Finansdepartementet har också fört diskussioner med ESV om detta. Diskussionen har dock inte förts specifikt utifrån räntekontomodellen utan utifrån ett bredare perspektiv. ESV har inte heller framfört några specifika frågor till Finansdepartementet om regelverket för räntekonton.

Finansdepartementet har upprättat en handledning för arbetet med regleringsbrev inom Regeringskansliet, Regleringsbrev och andra styrdokument för år 2005. I denna anges att räntekontot ska användas för de medel som myndigheterna disponerar i den egna verksamheten. Undantag kan enligt handledningen göras om särskilda skäl föreligger. Finansdepartementet har ingen exakt uppgift om tillämpningen av denna undantagsregel, men det är troligen endast i några få undantagsfall som andra medel än de som är avsedda för den egna verksamheten tillförs räntekonto.

5 Riksrevisionens slutsatser

Riksrevisionens granskning visar att det finns brister i myndigheternas tillämpning av regelverket för avräkning med statsverket. I Riksrevisionens granskning av 109 myndigheter med dubbla betalningsflöden bedömdes cirka 40 procent av de granskade myndigheterna inte ha rutiner för att stämna av hela balanspostens saldo. Flera större myndigheter ingår bland dessa, exempelvis Arbetsmarknadsverket, Naturvårdsverket, Regeringskansliet, Statens jordbruksverk, Sida och Försvarsmakten. Brister handlar bl.a. om att ett flertal myndigheter inte gör någon analys eller avstämning med balanspostens saldo. Några myndigheter bedömdes varken ha rutiner eller kunskap för att stämna av avräkningen med statsverket, bl.a. Försvarsmakten, Sametinget och Länsstyrelsen Gotlands län. Ett flertal myndigheter efterfrågar också utbildning för att kunna stämna av balansposten bättre.

Mot bakgrund av de brister som finns på myndighetsnivå bedömer Riksrevisionen att ESV inte gjort tillräckliga insatser för att tydliggöra regelverket och dess tillämpning för myndigheterna. Riksrevisionen kan också konstatera att de problem som lyftes fram i RRV:s och RGK:s utvärdering av räntekontomodellen år 1994 och 1996 fortfarande kvarstår. Problemen handlar bl.a. om att myndigheter med dubbla betalningsflöden kan göra betalningar i fel flöde och att modellen medför en ökad administration på myndigheterna om det inte finns separata rutiner för respektive flöde.

ESV menar att avstämning av avräkning med statsverket inte behöver medföra så stora problem om det finns rutiner för löpande avstämning och korrigering mellan betalningsflödena. En viss del av de fel som finns i dag härrör dock från felaktigheter i de ingångsvärden som lades fast i samband med införandet av räntekontona. ESV har dock inte gett något samlat stöd till myndigheterna i att rätta till felaktigheter i ingångsvärdena. ESV har inte heller uppdaterat sin myndighetshandledning för avräkning med statsverket. Detta trots att myndigheterna pekat på otydligheter i tillämpningen av regelverket, oklarheter i hur regelverket ska tolkas och att de dessutom använder skilda rutiner för avstämning. ESV har dock fört diskussioner om att dela upp balansposten för att göra redovisningen tydligare och mer pedagogisk. ESV har också, med anledning av en fråga från ett antal länsstyrelser, diskuterat en eventuell förändring av de föreskrifter som avser avräkning med statsverkets checkräkning (SCR). Detta kan bidra till att lösa några av de problem som myndigheterna lyft fram.

Riksrevisionen anser också att regeringens insatser varit otillräckliga när det gäller att tydliggöra regelverket och dess tillämpning. Finansdepartementet menar att en del av de problem och brister som är kopplade till

avräkningen med statsverket kan lösas genom ESV:s uppdrag i regleringsbrevet 2006. I uppdraget sägs dock ingenting som särskilt gäller betalningsvägarna. Riksrevisionens slutsats är därför att ESV:s uppdrag inte löser de specifika problem som rör avräkningen med statsverket.

Vid tidigare revisioner har Riksrevisionen konstaterat att några myndigheter haft relativt stora belopp i fel betalningsflöde. Ett förtydligande av regelverkets tillämpning kan enligt Riksrevisionen bidra till att minska risken för att sådana fel begås av fler myndigheter. Riksrevisionen bedömer också att det kan finnas en risk för att myndigheterna utnyttjar statsverkets checkräkning på ett felaktigt sätt om inte regeringen och ESV tydliggör tillämpningen av regelverket för myndigheterna. En felaktig användning av räntekontot kan leda till att myndigheterna tillgodogör sig ränteintäkter på medel som inte är avsedda för den egna verksamheten. Det kan också innebära det motsatta, dvs. att myndigheterna går miste om ränteintäkter.

Riksrevisionen konstaterar vidare att varken regeringen eller ESV har utvärderat effekterna av räntekontomodellen. Införandet av räntekontomodellen år 1993 syftade till att öka kostnadsmedvetandet inom myndigheterna. Av granskningen framgår att både Finansdepartementet och ESV bedömer att modellen medfört att myndigheternas kostnadsmedvetande ökat. Det har dock inte gjorts några utvärderingar eller analyser av de faktiska effekterna – varken statsfinansiella eller myndighetsspecifika – av räntekontomodellen. Den senaste utvärderingen av räntekontomodellen gjordes år 1996. Regeringen har inte heller gett någon särskild återrapportering till riksdagen om effekter och konsekvenser av räntekontomodellen. Enligt Finansdepartementet skulle ESV:s mätning av EA-värdet kunna användas för att stämma av effekterna på myndighetsnivå. ESV har dock inte gjort någon analys av räntekontomodellens effekter med utgångspunkt i EA-värderingen.

6 Riksrevisionens rekommendationer

En god intern kontroll innebär att effektivitetsmålen kan nås samtidigt som den ekonomiska redovisningen är tillförlitlig och gällande regelverk följs. Detta synsätt har varit utgångspunkten för denna granskning. Mot bakgrund av slutsatserna av granskningen rekommenderar Riksrevisionen att:

- Regeringen bör överväga möjligheterna till en större renodling än i dagsläget av anslagen för förvaltningskostnader respektive transfereringar. Detta för att om möjligt undvika justeringar och betalningstransaktioner mellan betalningsflödena och därmed minska risken för en felaktig användning av de olika betalningsflödena.
- Regeringen ger ESV i uppdrag att se över normeringen för avräkning med statsverket. Detta för att förbättra den interna kontrollen och minska det administrativa arbete som hantering av dubbla betalningsflöden innebär framför allt för de myndigheter som hanterar förvaltningskostnader i båda betalningsflödena. En uppdelning av balansposten Avräkning med statsverket i olika delposter kan också bidra till att förtydliga och öka informationen i myndigheternas årsredovisningar.
- ESV förbättrar stödet till myndigheterna, t.ex. genom en uppdatering av myndighetshandledningen för avräkning med statsverket.

Referenser

Regeringens proposition 1992/93:100 med förslag till statsbudget för budgetåret 1993/94.

Förordning (2003:884) med instruktion för Ekonomistyrningsverket.

Regleringsbrev och andra styrdokument för år 2005. En handledning för Regeringskansliet. Finansdepartementet.

Räntekonto – en informationskrift om räntebeläggning av myndighetens medel. Riksrevisionsverket och Riksgäldskontoret 1993.

Generell räntebeläggning av statliga medelsflöden. Regeringsuppdrag.

Riksgäldskontoret och Riksrevisionsverket 1994-10-10.

Uppföljning av räntekontomodellen. Regeringsuppdrag. RRV 1996:45.

Riksrevisionsverket och Riksgäldskontoret.

Bilaga 1 Ordlista⁶

Anslag

Utgiftsmedel på statsbudgeten som riksdagen beslutar om. Informellt används ibland begreppen förvaltningsanslag och sakanslag, även om dessa begrepp inte har någon enhetlig definition. Med *förvaltningsanslag* menas vanligen sådana anslag som avser att finansiera driften av en myndighet. Med *sakanslag* menas då alla andra anslag, t.ex. anslag för transfereringar och investeringar.

Anslagsavräkning

Myndighetens redovisning av ianspråktagande/förbrukning av anslagsmedel.

Avräkning mot statsverket

Post på balansräkningens tillgångssida. Denna post är specifik för statliga myndigheter och speglar kopplingen mellan myndigheten och statsbudgeten. Posten utgör ett saldo mellan å ena sidan avräkning av anslag och inkomstitlar och å andra sidan nettobetalingar på Statsverkets checkräkning (SCR).

EA-värdering

En ekonomiadministrativ (EA-)värdering görs årligen av Ekonomistyrningsverket. Den mäter hur väl statliga myndigheter uppfyller de krav som ställs på dem i det generella ekonomiadministrativa regelverket.

Räntekonto

Konto för en myndighet i Riksgäldskontoret som fungerar som ett bankkonto med kredit. Myndigheten erhåller ränta på inestående belopp eller får betala ränta på den kredit som har utnyttjats.

Transferering

Inkomstöverföring från staten utan krav på motprestation. Transferering kan ske till hushåll, företag, organisationer, kommuner, internationell verksamhet och även inom staten.

⁶ Förklaringar enligt ESV:s ordbok.

Uppbörd

Rubrik i en myndighets resultaträkning som omfattar skatter, avgifter och andra inkomster som en myndighet tar emot för statens räkning och som överförs till en inkomstitel på statsbudgetens inkomstsida. Dessa medel får myndigheten således inte disponera i sin verksamhet utan de används till att täcka statens utgifter.

Bilaga 2 Riksrevisionens granskningsprogram

Granskningsprogram Avräkning med statsverket

Nr	Analytisk granskning Riskbedömning m.m.	Referens
1	Har revisionens tidigare granskningar visat att myndigheten har brister i den interna kontrollen avseende hanteringen av Avräkning med statsverket?	
2	Har myndigheten själv upptäckt brister i sina kontroller avseende balansposten?	
3	Har tidigare brister åtgärdats?	
4	Upplever myndigheten att regelverket är tydligt avseende vilket betalningsflöde som ska användas för de olika medel som myndigheten har?	
5	Vet myndigheten hur balansposten bör stämmas av eller finns ett behov av handledning och utbildning från ESV?	
Myndighetens förebyggande kontroller		
6	Har myndigheten goda löpande rutiner som gör att inbetalningar och utbetalningar från början hanteras i rätt betalningsflöde? Verifiera och bedöm myndighetens rutiner.	
7	Har myndigheten goda löpande rutiner som gör att redovisning sker mot rätt inkomstittel, anslag eller annan finansieringskälla i enlighet med gällande regelverk? Verifiera och bedöm myndighetens rutiner.	
8	Har myndigheten goda löpande rutiner som gör att det för betalningar som enligt 26 och 27 §§ AF hanteras i fel flöde görs betalningsrättelser mellan flödena senast under efterföljande månad? Verifiera och bedöm myndighetens rutiner.	
9	Har myndigheten goda löpande rutiner som gör att myndigheten återbetalar anslagsmedel till RGK i tid och med rätt belopp i enlighet med vad regeringen föreskrivit i regleringsbrev? Verifiera och bedöm myndighetens rutiner.	

Myndighetens upptäckande och korrigerande kontroller	
10	<p>Har myndigheten goda löpande rutiner (t.ex. månadsavstämningar) som innebär att myndigheten:</p> <p><i>upptäcker</i> att betalningar hanterats i fel flöde och rättar detta med betalningsjustering mellan flödena</p> <p><i>upptäcker och korrigerar</i> när inkomster och utgifter tillförts respektive belastat fel finansieringskälla</p> <p><i>kontrollerar</i> att de erhåller anslagsmedel från RGK i tid och med rätt belopp enligt vad regeringen föreskrivit i regleringsbrevet?</p> <p>Verifiera och bedöm myndighetens rutiner.</p>
Myndighetens rutiner i samband med bokslut	
11	Vet myndigheten vilka av myndighetens balansposter/delar av balansposter som gett upphov till en motsvarande fordran eller skuld på Avräkning med statsverket?
12	<p>Gör myndigheten avstämning av det totala saldot på balansposten och har myndigheten upprättat en specifikation som visar vad balanspostens saldo består av för delbelopp?</p> <p>Gör en översiktlig kontroll av om specifikationen ser rimlig ut.</p> <p><i>Observera att med specifikation avses inte noten till Avräkning med statsverket! Notan visar bara hur saldot är fördelat på de huvudbokskonton som ingår i balansposten och är tämligen värdelös för avstämningen av balansposten.</i></p>
13	Utred och åtgärda myndigheten differenser? Om myndigheten saknar kompetens på området rekommenderas att de anlitar konsulter, t.ex. redovisningsexperter från Kammarkollegiet.
Sammanfattande bedömning	
14	<p>Har myndigheten kontroll över balansposten Avräkning med statsverket?</p> <p>— Har myndigheten rutiner där hela balanspostens saldo stäms av?</p> <p>— Vet myndigheten hur stort saldot bör vara, dvs. upptäcks, utreds och åtgärdas eventuella differenser?</p>

Tidigare utgivna rapporter från Riksrevisionen

2003	2003:1	Hur effektiv är djurskyddstillsynen?
2004	2004:1	Länsplanerna för regional infrastruktur – vad har styrat prioriteringarna?
	2004:2	Förändringar inom kommittéväsendet
	2004:3	Arbetslöshetsförsäkringens hantering på arbetsförmedlingen
	2004:4	Den statliga garantimodellen
	2004:5	Återfall i brott eller anpassning i samhället – uppföljning av kriminalvårdens klienter
	2004:6	Materiel för miljarderna – en granskning av försvarets materielförsörjning
	2004:7	Personlig assistans till funktionshindrade
	2004:8	Uppdrag statistik <i>Insyn i SCB:s avgiftsbelagda verksamhet</i>
	2004:9	Riktlinjer för prioriteringar inom hälso- och sjukvård
	2004:10	Bistånd via ambassader – en granskning av UD och Sida i utvecklingssamarbetet
	2004:11	Betyg med lika värde? – en granskning av statens insatser
	2004:12	Höga tjänstemäns representation och förmåner
	2004:13	Riksrevisionens årliga rapport 2004
	2004:14	Arbetsmiljöverkets tillsyn
	2004:15	Offentlig förvaltning i privat regi – statsbidrag till idrottsrörelsen och folkbildningen
	2004:16	Premiepensionens första år
	2004:17	Rätt avgifter? – statens uttag av tvingande avgifter
	2004:18	Vattenfall AB – Uppdrag och statens styrning
	2004:19	Vem styr den elektroniska förvaltningen?
	2004:20	The Swedish National Audit Office Report 2004
	2004:21	Försäkringskassans köp av tjänster för rehabilitering
	2004:22	Arlandabanan <i>Insyn i ett samfinansierat järnvägsprojekt</i>
	2004:23	Regelförenklingar för företag
	2004:24	Snabbare asylprövning
	2004:25	Sjukpenninganslaget – utgiftsutveckling under kontroll?
	2004:26	Utgift eller inkomstavdrag? – Regeringens hantering av det tillfälliga sysselsättningsstödet
	2004:27	Stödet till polisens brottsutredningar
	2004:28	Regeringens förvaltning och styrning av sex statliga bolag
	2004:29	Kontrollen av strukturfonderna
	2004:30	Barnkonventionen i praktiken

- 2005 2005:1 Miljömålsrapporteringen – *för mycket och för lite*
- 2005:2 Tillväxt genom samverkan?
- 2005:3 Arbetslöshetsförsäkringen – *kontroll och effektivitet*
- 2005:4 Miljögifter från avfallsförbränningen – *hur fungerar tillsynen*
- 2005:5 Från invandrapolitik till invandrapolitik
- 2005:6 Regionala stöd – *stys de mot ökad tillväxt?*
- 2005:7 Ökad tillgänglighet i sjukvården? – *regeringens styrning och uppföljning*
- 2005:8 Representation och förmåner i statliga bolag och stiftelser
- 2005:9 Statens bidrag för att anställa mer personal i skolor och fritidshem
- 2005:10 Samordnade inköp
- 2005:11 Bolagiseringen av Statens järnvägar
- 2005:12 Uppsikt och tillsyn i samhällsplaneringen – *intention och praktik*
- 2005:13 Riksrevisionens årliga rapport 2005
- 2005:14 Förtidspension utan återvändo
- 2005:15 Marklösen *Finns förutsättningar för rätt ersättning?*
- 2005:16 Statsbidrag till ungdomsorganisationer – *hur kontrolleras de?*
- 2005:17 Aktivitetsgarantin – *Regeringen och AMS uppföljning och utvärdering*
- 2005:18 Rikspolisstyrelsens styrning av polismyndigheterna
- 2005:19 Rätt utbildning för undervisningen *Statens insatser för lärarkompetens*
- 2005:20 Statliga myndigheters bemyndiganderedovisning
- 2005:21 Lärares arbetstider vid universitet och högskolor – *planering och uppföljning*
- 2005:22 Kontrollfunktioner – *två fallstudier*
- 2005:23 Skydd mot mutor *Läkemedelsförmånsnämnden*
- 2005:24 Skydd mot mutor *Apoteket AB*
- 2005: 25 Rekryteringsbidrag till vuxenstuderande –*uppföljning och utbetalningskontroll*
- 2005:26 Granskning av Statens pensionsverks interna styrning och kontroll av informationssäkerheten
- 2005:27 Granskning av Sjöfartsverkets interna styrning och kontroll av informationssäkerheten
- 2005:28 Fokus på hållbar tillväxt? *Statens stöd till regional projektverksamhet*
- 2005:29 Statliga bolags årsredovisning
- 2005:30 Skydd mot mutor *Banverket*
- 2005:31 När oljan når land –*har staten säkerställt en god kommunal beredskap för oljekatastrofer?*

- 2006 2006:1 Arbetsmarknadsverkets insatser för att minska deltidsarbetslösheten
2006:2 Regeringens styrning av Naturvårdsverket
2006:3 Kvalitén i elöverföringen – *finns förutsättningar för en effektiv tillsyn*
2006:4 Mer kemikalier och bristande kontroll – *tillsynen av tillverkare och importörer av kemiska produkter*
2006:5 Länsstyrelsernas tillsyn av överförmyndare

Beställning: publikationsservice@riksrevisionen.se